

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 263)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/472)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

7.6.1996

Sayı : B.02.0.KKG/101-1029/2497

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.5.1996 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticarî hakların ikili sözleşmeler yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye, gerek diğer devletler 11 Şubat 1946’da ABD ile İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Hükümetimiz, ülkenin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları gözönünde tutarak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalamıştır. Türkiye’nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu meyanda Hükümetimiz ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti arasında 15 Nisan 1996 tarihinde Ankara’da bir Hava Taşımacılığı Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye ile Çek Cumhuriyeti arasında mevcut ilişkilere katkıda bulunmak gayesiyle imzalanan bu Anlaşma, hava trafiği ile ilgili millî kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Bu Anlaşma iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlamak bakımından faydalı bulunmaktadır.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/472
Karar No. : 21

28.6.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 12.6.1996 tarihinde Komisyonumuza tali olarak havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 27.6.1996 tarihli 4 üncü Birleşiminde Ulaştırma ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüldü.

Komisyonumuz, Türkiye ile Çek Cumhuriyeti arasında mevcut ilişkilere katkıda bulunmak ve iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlamak amacıyla imzalanmış olan bu Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu na dair Kanun Tasarısını uygun bularak tasarı metnini aynen benimsemiştir.

Raporumuz, havalesi gereği esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Yusuf Namoğlu</i>	Osman Berberoğlu
İstanbul	Antalya
	(İmzada bulunamadı)
Kâtip	Üye
<i>Ahmet Bilgiç</i>	Mahmut Sönmez
Balıkesir	Bingöl
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Tevhit Karakaya</i>	<i>Abdülilah Fırat</i>
Erzincan	Erzurum
Üye	Üye
<i>Süleyman Metin Kalkan</i>	<i>Yusuf Pamuk</i>
Hatay	İstanbul
Üye	Üye
<i>Veli Aksoy</i>	<i>Çetin Bilgir</i>
İzmir	Kars

Üye
Bülent Atasayan
Kocaeli
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Mustafa Hasan Öz
Ordu
Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

Üye
Ahmet Alkan
Konya
Üye
Sabahattin Yıldız
Muş
Üye
Nizamettin Sevgili
Siirt
Üye
İsmail İlhan Sungur
Trabzon

Üye
Tahsin Boray Baycık
Zonguldak

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/472

Karar No. : 66

19.3.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 13 Mart 1997 tarihli 10 uncu Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngören Tasarı, Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin Türk hava sahasından geçmesinin sağlayacağı yararlar gözönünde bulundurularak, Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Sözcü	Üye
<i>Cefi Jozef Kamhi</i>	<i>Mehmet Sağdıç</i>
İstanbul	Ankara
Üye	Üye
<i>Arif Ahmet Denizolgun</i>	<i>Ali Rahmi Beyreli</i>
Antalya	Bursa
Üye	Üye
<i>Hikmet Çetin</i>	<i>Halil Yıldız</i>
Gaziantep	Isparta
Üye	Üye
<i>Mukadder Başgeğmez</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Osman Yumakoğulları</i>	<i>Haluk Yıldız</i>
İstanbul	Kastamonu
Üye	Üye
<i>Cemal Özbilen</i>	<i>Yaşar Canbay</i>
Kırklareli	Malatya

Üye

Bayram Fırat Dayanıklı

Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – 15 Nisan 1996 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan	
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.	Devlet Bakanı
<i>N. Menteşe</i> Devlet Bakanı	<i>R. Saracöglü</i> Devlet Bakanı
<i>A. Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>A. Aksu</i> Devlet Bakanı
<i>H. U. Söylemez</i> Devlet Bakanı V.	<i>E. Aşık</i> Devlet Bakanı
<i>H. U. Söylemez</i> Devlet Bakanı	<i>İ. Aykut</i> Devlet Bakanı
<i>C. Çiçek</i> Devlet Bakanı	<i>İ. Y. Dedelek</i> Devlet Bakanı
<i>A. T. Özdemir</i> Devlet Bakanı	<i>E. Taranoglu</i> Adalet Bakanı
<i>M. H. Dağlı</i> Millî Savunma Bakanı V.	<i>M. Ağar</i> İçişleri Bakanı
<i>Ü. G. Güney</i> Dışişleri Bakanı V.	<i>Ü. G. Güney</i> Maliye Bakanı
<i>T. Tayan</i> Millî Eğitim Bakanı	<i>L. Kayalar</i> Bayındırlık ve İskân Bakanı
<i>T. Tayan</i> Sağlık Bakanı	<i>M. Keçeciler</i> Ulaştırma Bakanı
<i>Y. Aktuna</i> Tarım ve Köyişleri Bakanı	<i>Ö. Barutçu</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
<i>İ. Attila</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>E. Kul</i> Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
<i>Y. Erez</i> Kültür Bakanı V.	<i>H. H. Doğan</i> Turizm Bakanı
<i>C. Çiçek</i> Orman Bakanı	<i>İ. Saygın</i> Çevre Bakanı
<i>N. Ercan</i>	<i>M. R. Taşar</i>

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÇEK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDAKİ
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Bundan böyle işbu metin içinde Âkit Taraflar olarak anılacak olan Çek Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Hava Seferleri Transit Anlaşması ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları olarak ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri kurmak amacıyla bir Anlaşma yapmak arzusuyla;

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR :

MADDE 1

TANIMLAR

1. Bu Anlaşma bakımından, aksine hüküm bulunmadıkça :

a) "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ve her iki Âkit Tarafça kabul edilmiş olan Sözleşmenin 90 ncı maddesine göre çıkarılan Ekler ile 90 ve 94 üncü maddelere göre Sözleşme ve Eklerinde yapılan herhangi bir değişiklik anlamını taşır.

b) Çek Cumhuriyeti bakımından "havacılık makamları" terimi Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı,

c) "Tayin edilen havayolu" terimi bu anlaşmanın 3 üncü maddesine uygun olarak tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolunu ifade eder.

d) "Ülke" veya "Toprak" terimi Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir.

e) "Hava Seferleri", "Uluslararası Hava Seferi", "Havayolu İşletmesi" ve "teknik iniş" terimleri, Sözleşmenin 96 ncı maddesinde belirtilmiş anlamları taşır.

f) "Kapasite" terimi aşağıda belirtilen anlamları taşır;

– Uçak ile ilgili olarak, bir uçuş hattının tamamında veya bir kısmında uçağın yolcu, yük ve posta için yararlanılabilen hacmidir.

– Belirtilen bir hava seferiyle ilgili olarak, belli bir zaman zarfında hattın tamamı veya bir kısmında işleyen uçağın bu seferler için kullanılan kapasitesi ile sefer sayısının çarpımıdır.

g) "Trafik" terimi yolcu, bagaj, yük ve posta demektir.

h) "Ücret tarifesi" terimi yolcu, bagaj veya yük (posta hariç) taşınması için alınacak fiyatları ifade eder; bu fiyatlara bu taşıma ile birlikte sağlanacak önemli ek menfaatler ve kişilerin taşınması için bilet satışları veya yük taşınması için buna benzer muamele üzerinden ödenecek komisyonlar da dahildir. Taşıma fiyatı veya komisyon ödenmesine ilişkin uygulamayı düzenleyen şartları da kapsar.

i) Ek terimi bu Anlaşmanın Ekleri veya bu Anlaşmanın 16 ncı Maddesi hükümlerine göre değişik şekilleri anlamındadır. Ekler bu anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur ve açıkça başka

türlü bir mutabakata varılmış olması hali dışında, bu Anlaşmaya yapılan bütün atflar Ekleri'de kapsayacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın Ek(ler)i Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

1. Her bir Âkit Taraf diğere, bu Anlaşmanın 1 inci Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu anlaşmada belirtilen hakları tanır. Bu seferlere ve hatlara bundan böyle sırasıyla "mutabık kalınan seferler" ve "belirtilen hatlar" denecektir. Her bir Âkit Tarafça tayin olunan havayolu, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaktır.

a) Diğer Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeksizin uçmak;

b) Sözkonusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak;

c) Yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla, sözkonusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın 1 inci Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, diğer Âkit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşamaz.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini tayin ettiğini, yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Âkit Taraf bir tayin bildirimini aldığı anda, bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkraya hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanıyacaktır.

3. Âkit Taraflardan birinin yetkili havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde bu makamların normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkit Taraflardan herbiri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve etkili kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde olduğuna kanaat getirmediği hallerde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir, veya bu havayolu işletmesinin bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi tayin edilip kendisine yetki verildiğinde, bu Anlaşmanın 10 uncu ve 13 üncü madde hükümlerine ve Ek-II'ye göre oluşturulan bir ücret ve uçuş tarifesinin ve üzerinde anlaşmaya varılan bir kapasitenin mevcut olması şartıyla, bu seferleri işletmeye herhangi bir tarihte başlayabilir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN

İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Âkit Taraflardan herbiri, aşağıdaki hallerde, öteki Âkit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde be-

lirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır :

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiilî kontrolünün havayolunu tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğuna dair kanaat getirmemesi, veya

b) O havayolu işletmesinin bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması,

hallerinde.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ve hakların geri alınması, tatbikatının durdurulması veya kayıtlar konulması hususlarında derhal bir işlem yapılması, kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak öteki Âkit Tarafın havacılık makamları ile istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE 5

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZİNİ KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

1. Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkeye giriş, kalkış ve çıkışları veya bu uçakların topraklarında kalış süresi içinde işletimi ve seyrüseferi ile ilgili kanunlar ve yönetmelikler, milliyet farkı gözetmeksizin her iki Âkit Tarafın uçaklarına uygulanabilecektir; ve bu kanunlar ve yönetmelikler o tarafın toprakları içindeyken veya ayrılırken yahut girerken böyle bir uçak tarafından uyulmuş olacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, kargo ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin yasa ve yönetmeliklerine, örneğin gümrük giriş çıkışı, göç pasaport ve sağlık kontrolü ile ilgili yönetmelikleri, o yolcu, mürettebat, kargo ve posta tarafından veya onlar adına o Âkit Tarafın topraklarına girişte, topraklarından çıkışta ve toprakları içinde iken uyulmuş olacaktır.

MADDE 6

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak levazımatı da, öteki Âkit Taraf Ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılıncaya kadar uçakta kalmak veya o Ülke üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. Aşağıdakiler de yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç aynı rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır;

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tesbit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası bir seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere uçağa alınan uçak levazımatı;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıdaki (a) (b) ve (c) tali fıkralarda sözü edilen maddelerin gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulması gerekebilir.

MADDE 7

NORMAL HAVACILIK TEÇHİZATI İLE TÜKETİM MADDELERİNİN DEPOLANMASI

Âkit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve tüketim maddeleri gibi normal olarak uçuşta taşınan teçhizat da öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük yönetmeliklerine göre elden çıkarılınca ya kadar sözü edilen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

MADDE 8

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Âkit Taraflardan birinin ülkesinden direkt transıt geçen ve bu amaç için ayrılmış bulunan havayı bölgesinden ayrılmayan yolcular, güvenlik tedbirlerinin izin verdiği kadar basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulmayacaklardır. Direkt transıt geçen bagaj ve yükler gümrük vergileri ve diğer harçlardan bağımsız tutulacaklardır.

MADDE 9

MALİ HÜKÜMLER

1. Tayin edilen her havayolu işletmesi, ilgili ulusal yasa ve yönetmeliklere göre doğrudan veya takdirine göre acentalar vasıtasıyla diğer Âkit Tarafın ülkesinde hava taşımacılığı belgesi satış hakkına sahip olacaktır. Bu havayolu şirketleri, karşılıklılık esasına göre bu belgeleri satma hakkına sahip olacak ve herkes bu belgeleri serbestçe satın alabilecektir.

2. Her Âkit Taraf öbür Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketine, topraklarında kazanılan gelirin harcamalar düşüldükten sonra kalan fazlalığını, serbest konvertibl döviz üzerinden, ülkesine transfer etme hakkını verecektir.

Ancak, bu transferin usulü gelirin gerçekleştiği ülke olan Âkit Tarafın Kambiyo Kontrol Mevzuatına uygun olacaktır.

MADDE 10

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketi, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketinin çıkarlarını dikkate alacak, öyle ki aynı hatların tamamı veya bir kısmı üzerinde bu sonuncusunun sağladığı seferleri haksız olarak etkilemiş olmasın.

3. Âkit Tarafların tayin edilmiş havayolu şirketlerinin sağladıkları mutabık kalınan seferler belirtilen hatlar üzerinde halkın taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu şirketlerini

tain etmiş Âkit Devlet ülkesinde başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

4. Her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayollarının mutabık kalınan seferleri işletmeleri koşuluyla, onlar, belirtilmiş hatlarda yapılacak seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşacaklardır. Sıklık ve kapasite her iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite, trafik talebine göre her iki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına tabi olarak zaman zaman ayarlanacaktır.

5. Geçici bir nikelikteki umulmadık yolcu talebini karşılamak için, bir Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu işletmesi bu Maddenin hükümlerine rağmen, öbür Âkit Tarafın havacılık makamlarına onay için başvuruda bulunacaktır. Bu başvuru planlanan hareketten en az 5 gün önce yapılacaktır.

MADDE 11

TEMSİL ETME

Her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın, tayin edilmiş havayoluna, mutabık kalınmış seferlerin gerçekleştirilmesi için kendi ülkesine bu tip seferlerin iş hacminin gerektirdiği teknik ve ticarî personeli getirme ve bulundurma hakkını öbür Âkit Tarafın birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayoluna aynı hakkı vermesi şartıyla verecektir. Yukarıda bahsi geçen personel, bu Âkit Tarafın ülkesine giriş müsaadesi ve kalma müddeti ile ilgili mevzuatına tabi olacaktır.

MADDE 12

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Âkit Taraflar, Uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Âkit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Cürümlerle ilgili Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasa-dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi ve her iki Âkit Taraf bağlayıcı havacılık güvenliği ni düzenleyen herhangi bir diğer çok taraflı anlaşma hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Âkit Taraflar, sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasa-dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Âkit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Âkit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin sözkonusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Âkit Taraflardan her biri, sözkonusu uçak işletmecilerinin, diğer Âkit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Âkit Tarafça, yukarıdaki 3

üçüncü fıkrada atf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Âkit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak levazimatının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Âkit Taraflardan her biri, bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Âkit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa-dışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Âkit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

7. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Âkit Taraflardan biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Âkit Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamları diğer Âkit Tarafın yetkili havacılık makamlarından ivedi işiştare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 13

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. Âkit Taraflar havayolu işletmeleri tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri gibi tüm ilgili faktörler gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

Üstün bir durumun istismarı nedeniyle gereğinden yüksek veya kısıtlayıcı, yıkıcı veya ayırıcı, veya doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonu veya desteği nedeniyle sunî şekilde düşük tutulan tarifeleri bir Âkit Devlet kabul edilmez olarak sayabilir.

2. İşbu Anlaşmanın 1 inci Maddesinde ve işbu Maddenin 1 inci fıkrasında anılan tarifeler üzerinde, mümkünse hattın tamamı veya bir kısmı üzerinde işletmecilik yapan diğer havayolu şirketlerine danışıldıktan sonra her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketleri arasında anlaşmaya varılacak ve böyle bir anlaşmaya mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliğinin (IATA) tarifelerin yapılmasına ilişkin usulleri dahil ilgili uluslararası tarife tespit mekanizmaların usulü kullanılarak varılacaktır.

3. Bu suretle üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az altmış (60) gün önce tarafların Sivil Havacılık Makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Böyle bir onay açıkça verilebilir. Eğer Tarafların Sivil Havacılık Makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3 üncü fıkrâ hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde itirazlarını bildirmezse, ücret tarifeleri tasvip edilmiş telakki olunur. 3 üncü fıkrâ hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, Sivil Havacılık Makamları itiraz bildirme müddetinin otuz (30) günden daha az olmasında mutabık kalabilirler.

5. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde bu maddenin 2 nci fıkrâ hükümlerine göre anlaşma olmazsa, veya bir taraf Sivil Havacılık Makamlarının diğer taraf Sivil Havacılık Makamlarına 2 nci fıkrâ hükümlerine göre üzerinde anlaşılmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki ta-

raf Sivil Havacılık Makamları fikrini faydalı saydıkları herhangi bir Devletin havacılık makamlarına danıştıktan sonra ücret tarifelerini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

6. Eğer Sivil Havacılık makamları bu maddenin 3 üncü fıkraya hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya 5 inci fıkraya hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesinin tespiti üzerinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu anlaşmanın 19 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanacaktır.

7. Bu madde hükümlerine göre tespit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi yapılmaya kadar yürürlükte kalacaktır. Yine de, bir ücret tarifesi bu fıkraya hükümlerine göre, sona eriş tarihinden itibaren oniki (12) aydan fazla temdit edilemeyecektir.

MADDE 14

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Herhangi bir Âkit Tarafın havacılık makamları diğer Âkit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolları işletmesince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistikî raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşımış oldukları yolcu ve yük miktarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 15

İSTİŞARE

1. Yakın bir işbirliği ruhu içerisinde, Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Ek(ler)i hükümlerinin uygulanmasını etkileyen bütün konularda yakın işbirliği sağlamak için görüşme veya yarışma yoluyla düzenli ve sık bir iletişim içinde bulunacaklardır.

MADDE 16

DEĞİŞİKLİKLER

1. Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi bu Anlaşmanın herhangi bir maddesinin değiştirilmesini arzuya şayan bulursa, diğer Âkit Tarafla istişarede bulunmak isteyebilir. Yetkili Havacılık makamları arasında ve müzakere veya yazışma yolu ile yapılabilecek olan böyle bir istişare, talep tarihinden itibaren altmış (60) günlük süre içerisinde başlayacaktır. Bu suretle mutabakata varılmış değişiklikler diplomatik nota teatisi ile teyit edildiği zaman yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma Ek (ler)inde yapılacak değişiklikler Âkit Tarafların havacılık makamlarının kendi aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmalarıyla gerçekleştirilebilir.

MADDE 17

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR UYMA

Her iki Âkit Tarafı ilgilendiren bir genel çok taraflı uluslararası hava nakliyat sözleşmesi yürürlüğe girdiğinde, bu Anlaşma böyle bir çok taraflı sözleşmenin hükümlerine uyacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 18

SONA ERME

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Âkit Tarafa yazılı olarak ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, sonverme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatla bu süre bitiminden

önce geri alınmış bulunmadıkça, Anlaşma ihbarnamenin öteki Âkit Tarafça alınış tarihinden sonraki oniki (12) ay içinde sona erecektir. Öteki Âkit Tarafça ihbarnamenin alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının ihbarnameyi aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 19

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Âkit Taraflar arasında bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Âkit Tarafların havacılık makamları uyuşmazlığı kendi aralarında görüşeceklerdir.

2. Havacılık makamları bir anlaşmaya varamadıkları takdirde Âkit Taraflar uyuşmazlığı diplomatik kanallar yoluyla çözmeye çalışacaklardır.

3. Âkit Taraflar, diplomatik kanallardan müzakare yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, uyuşmazlığı karara bağlanması için bir şahıs veya teşekküle verme veya Âkit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Âkit Taraflardan her biri, taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde seçilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde seçilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Başkanından durumun gereğine göre, bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Âkit Taraflardan herhangi biri isteyebilir. Başkanın Âkit Taraflardan birisi ile aynı uyuşmazlıktan olması halinde tayini aynı sebeple diskalifiye olmayan en kıdemli Başkan Yardımcısı yapacaktır.

Bütün durumlarda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyuşmazlığına olacak Tahkim Heyetinin Başkanlığını yapacak ve tahkim işinin yapılacağı yeri belirleyecektir.

4. Âkit Taraflar, bu maddenin 2 nci fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

5. Tahkim Heyetinin giderleri Âkit Taraf arasında eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 20

BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 21

TESCİL

Bu Anlaşma, ve onda yapılacak herhangi bir değişiklik Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 22

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. Bu Anlaşma, her Âkit Tarafın Anayasal usullerine göre onaya tabi olacak, bu mealdeki Diplomatik Notalarının teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu anlaşma yürürlüğe girer girmez, Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslav Cumhuriyeti arasında 5 Mart 1947 tarihinde Ankara'da imzalanmış ve 4 Mart 1963 tarihinde Ankara'da tadil edilmiş Hava Ulaştırması Anlaşması sona erecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Ankara'da 1996 yılı Nisan ayının 15 inci gününde, iki nüsha olarak İngilizce düzenlenmiştir.

ÇEK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

EK I

Bölüm I

Çek Cumhuriyeti Hükümetinin tayin ettiği havayolu işletmesi tarafından her iki yönde üzerinde sefer yapılacak hatlar :

Kalkış Noktaları	Ara Noktaları	Varış Noktaları	İleri Noktaları
Çek Cumhuriyetinde noktalar	Daha sonra belirlenecektir	İstanbul	Daha sonra belirlenecektir

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin tayin ettiği havayolu işletmesi tarafından her iki yönde üzerinde sefer yapılacak hatlar :

Kalkış Noktaları	Ara Noktaları	Varış Noktaları	İleri Noktaları
Türkiye'de noktalar	Daha sonra belirlenecektir	Prag	Daha sonra belirlenecektir

Bölüm II

Âkit Devletlerin tayin edilmiş havayolu işletmelerinden herbiri seferlerine ara noktaların ve/veya ileri noktaların dahil edilmesini isteyebilir. Bu istek öbür Âkit Devletin havacılık otoritesinin onayına tabidir.

EK II

Mutabık kalınan seferlerin uçuş tarifeleri ve genellikle işletme şartları Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu işletmesi tarafından öbür Âkit Taraf havacılık otoritelerinin onayına tasarlanan uygulama tarihinden en az (30) gün önce sunulacaktır. Bu uçuş tarifelerinde veya bunların işletme şartlarında yapılacak herhangi bir değişiklik de havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda, yukarıda konulan süre sınırı adı geçen makamların mutabakatı ile kısaltılabilir.